

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie
1.3. Departament	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	MTI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Biserica Ortodoxă Română după Marea Unire	Cod	FTEO.TOR.TEI.M.RO.2.1100.E-7.3
2.2. Titular activități de curs	Prof. Dr. Paul Brusanowski		
2.3. Titular activități practice	Prof. Dr. Paul Brusanowski		
2.4. An de studiu ²	2	2.5. Semestrul ³ 1	3
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	1	0	0	0	2
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	14	0	0	0	28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					52
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					52
Tutoriat ⁹					20
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual ¹¹ (NOSIsem)					147
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					28
3.5. Total ore pe semestru ¹² (NOADsem + NOSIsem)					175
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite ¹³					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	• Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate • Participare activă.

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocat disciplinei: 7				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Masterandul descrie conținutul și istoria politică și confesională a României interbelice	Masterandul aplică metode analitice, recurgând la chei hermeneutice adecvate informațiilor studiate.	Masterandul distinge între diferitele tipuri de raportare la fundamente culturale și realități istorice și interpretează conținutul acestora pentru a se dezvolta spiritual și cultural, pentru a-i ajuta pe alții în dezvoltarea spirituală și a propriilor orizonturi culturale.	2
RÎ 2	Masterandul descrie sistematic și rațional evoluția relațiilor dintre Stat și Biserică în România interbelică și o explică în mod critic și argumentat.	Masterandul analizează sistematic teorii și concepte teologice și cele privind evoluția istorică	Masterandul gândește critic și monitorizează și respectă teorii, doctrine și reglementări legislative.	2
RÎ 3	Masterandul recunoaște principalele măsuri legislative din istoria României interbelice	Masterandul aplică tehnici și metode de îmbunătățire și progres în distingerea dintre contextul și subtextul izvoarelor istorice	Masterandul gândește autonom și responsabil, folosind textele sursă aplicat unde identifică acuratețea lor	3
RÎ 4				
.....				
RÎ n				

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Cursul urmărește evoluția politică și bisericească din perioada interbelică.
--------------------------------	--

7.2. Obiectivele specifice	Un accent deosebit este pus pe unificarea Bisericii Ortodoxe Române realizată după Marea Unire politică a tuturor românilor; evoluția instituțională și culturală a Bisericii românești, precum și pe relațiile cu celelalte Biserici din România.
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Cronologia Marii Uniri. Situația Transilvaniei până la Pacea de la Trianon	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 2	Situația BOR din Transilvania în preajma Marii Uniri	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 3	Situația celorlalte confesiuni din Transilvania (greco/romano-catolici, protestanți)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 4	Situația bisericească din Vechea Românie în preajma Marii Uniri	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 5	Situația bisericească din Bucovina și Basarabia în preajma Marii Uniri	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 6	Evoluția politică din România între 1919-1933	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 7	Unificarea celor patru Biserici provinciale românești (1919-1925)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 8	Legea și Statutul de Organizare BOR. Organizarea bisericească în prima legislatură a Congresului Național Bisericesc (1925-1932). Criza financiară a BOR în timpul crizei economice și a guvernării PNT	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 9	Provocările aduse BOR de Legea Cultelor și Concordatul cu Vaticanul	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 10	Situația politică a României între 1933-1938. Dictatura regală (1938-1940)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 11	BOR în a doua legislatură a CNB și în timpul dictaturii regale	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 12	Biserica și provocările mișcărilor de dreapta: legionari și cuziști. Strejăria Țării	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 13	BOR în timpul celui de al doilea război mondial. Statul național-legionar și dictatura militară antonesciană	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 14	Pe calea spre dictatura comunistă	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Act. 1. Primul congres al preoțimii ortodoxe din Transilvania (martie 1919)	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 2. Principiile Statutului Organic din Biserica Ortodoxă a Transilvaniei	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 3. Status-ul Catolic	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 4. Criza bisericească din România din anii 1910-1911	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 5. Evoluțiile etnice din Bucovina și Basarabia sub ocupație străină	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 6. „Statificarea” școlilor confesionale ortodoxe din Transilvania și Criza bisericească basarabeană	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 7. Actele Constituantei bisericești de la Sinaia din 1919	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 8. Congresele preoțimii ortodoxe din Transilvania între 1920-1932	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 9. Cuvântările mitropolitului Nicolae Bălan în Senatul României	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 10. Activitatea misionară și social-filantropică a mitropolitului Nicolae Bălan.	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 11. Congresele preoțimii ortodoxe ardelenice după 1933	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 12. Poziția mitropolitului Nicolae Bălan în apărarea principiilor șaguniene	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 13. Ion Antonescu și încercarea de reformare a Statutului de organizare BOR	Lectură, analiză, dezbateri	1
Act. 14. Mitropolitul Nicolae Bălan în timpul războiului mondial și relațiile sale cu regimul comunist	Lectură, analiză, dezbateri	1
Total ore seminar/laborator		14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	10. Mircea Păcurariu, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania</i> , Sibiu, 1992;
	Paul Brusanowski, <i>Autonomia și constituționalismul în dezbaterile privind unificarea Bisericii Ortodoxe Române (1919-1925)</i> , 494 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007
10.1. Referințe bibliografice suplimentare	Chiru C. Costescu, <i>Colecțiunea de Legiuri bisericești și școlare adnotate. Vol. II.. Legea și statutul pentru Organizarea Bisericii Ortodoxe Române din 6 mai 1925. Adnotată cu dezbaterile parlamentare și Jurisprudențele referitoare. Cu expunerea de motive a Domnului Al. Lapedatu, ministrul Cultelor și Artelor; cu rapoartele și discuțiunile generale de la Senat și Cameră și cu un index alfabetic</i> , București, Tipografia Curții Regale F. Göbl FII, 1925
	Sorin-Toader Clipa, <i>Fondul Bisericesc al Bucovinei și lichidarea lui. 1948-1949</i> , Suceava, 2006

11. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

- Elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere și analiză a fenomenului istoric;
- Realizarea unei percepții creștine sănătoase asupra lumii, vieții și istoriei;
- Programarea unor activități ecleziale și pastorale în conformitate cu percepția creștină autentică asupra istoriei

12. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	100% (minim 5)	
		Teme de casă:	40%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	60% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor			% (minim 5)	
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate			% (minim 5)	
11.4d Proiect	• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese			% (minim 5)	
11.5 Standard minim de performanță ²⁷					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 5 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Prof. Dr. Paul Brusanowski	
Responsabil program de studii	Lect. Dr. Ioan Ovidiu Abrudan	
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr. Conf. Dr. Vasile Bîrzu</i>

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatorii a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.